

Setrvačnosti a „celky“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2008](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2008](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 23. 3. 2008
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 23. 3. 2008

Setrvačnosti a „celky“

Tak jako lze docela obecně říci, že v našem Vesmíru „fungují“ dvě jakoby protichůdné tendence, totiž jedna entropická a druhá protientropická (též negentropická), můžeme podobně obecnou formou říci, že tento Vesmír „žije“ z nejrůznějších „událostí“ (počínajíc těmi nejnižšími), které jsou – jakožto subjekty – schopny jednak reagovat na jiné takové události tak, že je napodobí nebo zopakují způsobem, který se vposledu jeví jako setrvačnost, ale na druhé straně se mohou ať už „omylem“ nebo naopak „cíleně“ v tomto opakování či napodobování dopouštět jakoby „nepřesností“. Na těchto „nepřesnostech“ je však to zvláštní, že někdy mají povahu entropickou, zatímco jindy naopak negentropickou. Zatímco ty první eo ipso spadají samy do entropického proudu, ty druhé se mohou zapojovat do značně dlouhých sérií jednotlivých událostí, které si určitý směr negentropičnosti nejen podržují a uchovávají, ale dokonce už dosažených změn „kupředu a výš“ se nevzdávají, zachovávají je a předávají dalším v sérii, a dokonce jich využívají jako východiska pro další „nepřesnosti“, tj. jako další kroky „vpřed a výš“. Uchovávání takových „výdobytků“ za výhodného použití a využití napodobování a aktivního udržování je ovšem nezbytnou podmínkou tzv. vývoje (který by jinak musel začínat vždycky ab ovo). Zároveň je ovšem důležité, že mezi jednotlivými „událostmi“, které takto na sebe navazují, jsou meze, tj. že každá pravá událost má svůj počátek, neodvoditelný z kterékoli události jiné, dřívější, a že také končí tak, že z ní samé (což nemusí platit o jejích subudálostech) vůbec nic nezbyvá jako relikt (zbytek), takže jakékoli napodobování a uchovávání něčeho z předchozí události je výhradně záležitostí reagování událostí dalších. (Na místo tradičně chápané „kauzality“, která je jako teorie naprosto neudržitelná, musí nastoupit jiná „teorie“, totiž tzv. reaktibilita: minulé může být zachováno pouze tím příštím, samo nemůže do příchozích poměrů „působit“ nějak svým vlivem z minulosti do budoucnosti; to je právě nesnadné přesvědčivě vyložit, protože myšlenkové návyky, přetrvávající staletí, jsou bohužel také tvrdošíjně „uchovávány“.)

(Písek, 080323-1.)